

جمهوری اسلامی ایران
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
مدیریت حوزه علمیه استان قم
رساله علمی سطح ۳

عنوان:

بررسی فقهی نقش شبکه‌های اجتماعی در خیانت به خانواده و رواج طلاق عاطفی

استاد راهنما:

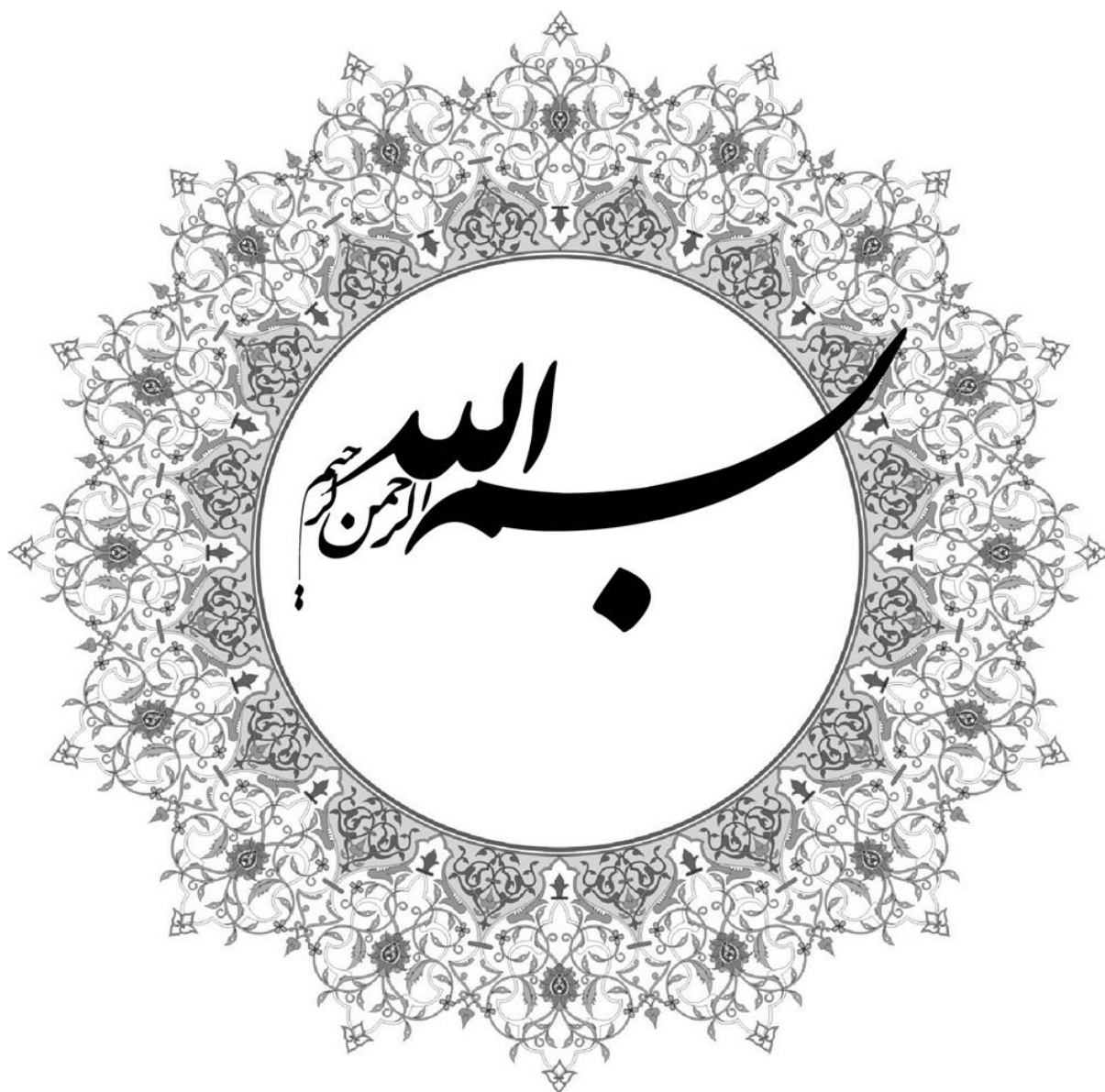
حجت الاسلام دکتر محمد مهدی کریمی نیا

استاد مشاور:

حجت الاسلام والمسلمین دکتر اکبر خادم الذاکری

محقق: کریم کریم زاده

سال ۱۳۹۸

تقدیم و اهداء:

السلام على الحسين و على بن الحسين و على اولاد الحسين و على اصحاب الحسين

اللهم اجعل محياي محيا محمد وآل محمد و مماتي ممات محمد و آل محمد

این اثر ناچیز را تقدیم می کنم به محضر پاک و نورانی سرور و سالار شهیدان اباعبدالله الحسین(علیه

السلام)

که ذکر توسل به بارگاه سیدالشهدا در آخرین روزهای نگارش این رساله علمی نقطه طلایی در آن

است که خداوند متعال را برای این نعمت تا ابد شاکرم.

تقدیر و تشکر:

اکنون به یاری خداوند این دوره را به پایان رسانیدم بر خود واجب می دانم از استاد راهنمای بزرگوارم جناب آقای حجت الاسلام و المسلمین دکتر مهدی کریمی نیا و جناب آقای حجت الاسلام و المسلمین دکتر اکبر خادم الذاکرین به عنوان استاد مشاور، به پاس زحمات بی شائبه شان در طی انجام این تحقیق سپاس گزاری نمایم. همچنین از اساتید گرانمایه دیگر که زحمات این پایان نامه را به عهده داشتند، تشکر می کنم.

چکیده

این حقیقت بر همگان واضح و مبرهن است که شبکه‌های اجتماعی، امروزه به عنوان یکی از تهدیدات محسوب می‌شود و از همین رو باید فرهنگ استفاده از آن را نهادینه نمود، همچنین از سوی دیگر فضای مجازی باعث ایجاد توقعات بالایی و در واقع غیر ممکن برای زوجین شده است که زمینه‌ساز بروز مشکلات زیادی برای زندگی زوجین شده است که از جمله آن می‌توان به بروز خیانت در خانواده، طلاق‌های عاطفی و غیره اشاره کرد. بر اساس همین آثار و مشکلاتی که امروزه گریبانگر خانواده‌ها شده است فقه مقدس راهکارهایی را برای مقابله با این پدیده نوظهور ارائه کرده است که نگارنده در این نوشتار، بر اساس روش پژوهش کتابخانه‌ای و مراجعه به منابع مکتوب در این زمینه به بیان زمینه‌های انحراف اجتماعی که مبتنی بر شبکه‌های مجازی هستند، به ارائه و تعریف راهکارهای موجود در فقه مقدس پرداخته و هرکدام را از جنبه‌های گوناگون مورد تحلیل و بررسی قرار داده است.

واژگان کلیدی: شبکه اجتماعی، اینترنت، سایت‌های اینترنتی، خیانت به خانواده، سایت‌های اینترنتی.

فهرست مطالب

۱- بیان مسأله	۱
۲- سؤالات تحقیق	۱
الف: سؤال اصلی	۱
ب: سؤالات فرعی	۲
۳- فرضیه تحقیق	۲
الف: فرضیه اصلی	۲
ب: فرضیه‌های فرعی	۲
۴- پیشینه تحقیق و امتیاز این پژوهش	۳
الف: کتب	۳
ب: مقالات	۴
ج: امتیاز این پژوهش	۵
۵- علت انتخاب موضوع و ضرورت آن	۵
الف: علت انتخاب موضوع	۵
ب: ضرورت انتخاب موضوع	۵
۶- کاربرد نتایج تحقیق	۶
۷- ساماندهی تحقیق	۶
فصل اول: مفاهیم و کلیات	۷
مبحث اول: مفاهیم	۷
گفتار اول: شبکه اجتماعی در لغت و اصطلاح	۷
بند ۱: تعریف لغوی شبکه اجتماعی	۷
بند ۲: تعریف اصطلاحی شبکه اجتماعی	۸
گفتار دوم: خیانت	۸
بند ۱: خیانت در لغت	۹
بند ۲: خیانت در اصطلاح	۹
۱- خیانت جنسی:	۹
۲- خیانت عاطفی:	۱۰
۳- خیانت در قرآن	۱۰
بند ۴: خیانت در روایات	۱۱
گفتار سوم: بررسی لغوی و اصطلاحی طلاق	۱۲
بند ۱: طلاق در لغت	۱۲

۱۳	بند ۲: طلاق در اصطلاح
۱۳	بند ۳: طلاق در قرآن
۱۴	بند ۴: طلاق در روایت
۱۵	گفتار چهارم: تعریف لغوی و اصطلاحی فقه
۱۵	بند ۱: تعریف لغوی فقه
۱۶	بند ۲: تعریف اصطلاحی فقه
۱۷	مبحث دوّم: کلیات
۱۷	گفتار اوّل: تاریخچه شبکه‌های اجتماعی
۲۱	گفتار دوّم: اقسام شبکه‌های اجتماعی
۲۲	بند ۱: تأثیر شبکه‌های اجتماعی
۲۳	بند ۲: تعیین سطح سرمایه اجتماعی
۲۳	بند ۳: کارکردهای رسانه
۲۳	بند ۴: ویژگی‌های شبکه اجتماعی
۲۴	بند ۵: پویایی
۲۴	بند ۶: ایجاد جامعه جدید
۲۵	بند ۷: عدم نیاز به حضور فیزیکی و برآوردن نیازها
۲۵	بند ۸: شبکه‌های اجتماعی و جوانان
۲۶	بند ۹: شبکه‌های اجتماعی فرهنگی روی جوانان
۲۸	گفتار سوّم: اقسام طلاق
۲۸	بند ۱: طلاق رجعی
۲۸	بند ۲: طلاق بائن
۲۹	بند ۳: طلاق و قانون
۳۱	فصل دوّم: اهداف آشکار و پنهان شبکه‌های اجتماعی
۳۲	مبحث اوّل: اهداف آشکار و پنهان شبکه‌های اجتماعی
۳۲	گفتار اوّل: اهداف آشکار شبکه‌های اجتماعی
۳۲	بند ۱: سازماندهی انواع گروه‌های مجازی
۳۳	بند ۲: انتشار آزادانه اخبار
۳۳	بند ۳: توسعه مشارکت‌های اجتماعی
۳۴	گفتار دوّم: اهداف پنهان شبکه‌های اجتماعی
۳۴	بند ۱: تبلیغات هدفمند اینترنتی
۳۴	بند ۲: معنای جهانی سازی
۳۵	بند ۳: کنترل دولت‌ها
۳۵	مبحث دوّم: اهداف و آثار شبکه‌های اجتماعی در فرهنگ اسلامی

- گفتار اول: اهداف شبکه‌های اجتماعی در فرهنگ اسلامی ۳۶
- بند ۱: از بین بردن مناسبات خانوادگی ۳۶
- بند ۲: کم‌رنگ شدن اعتقادی دینی مردم ۳۷
- بند ۲: هرزه نگاری ۳۸
- گفتار دوم: آثار ضد تربیتی شبکه‌های اجتماعی ۳۹
- بند ۱: تغییر ارزش‌ها یا الغاء ضد ارزش‌ها ۳۹
- بند ۲: تهاجم فرهنگی و دیکته نمودن الگوها و هنجارهای تهاجمی ۴۰
- بند ۳: تحریف اخبار و شایعه پراکنی گسترده ۴۱
- بند چهارم: نقض حریم خصوصی ۴۱
- بند ۵: ترویج مدگرایی (برهنه گرایی) متناقض با فرهنگ اسلامی - ایرانی ۴۱
- بند ۶: ترویج فرهنگ زندگی غربی و رواج مصرف گرایی ۴۲
- بند ۷: رواج بی بند و باری، بد حجایی و عادی سازی روابط نامشروع ۴۳
- بند ۸: نمایش تصاویر و فیلم‌های مستهجن ۴۳
- بند ۹: گرایش افراطی نسبت به استفاده از محصولات شبکه‌های مجازی ۴۴
- مبحث سوم: پیامدهای ضعف سواد رسانه‌ای خانواده ۴۴
- گفتار اول: اهمیت و تأثیر سواد مصرف رسانه ۴۴
- گفتار دوم: عوامل و زمینه‌های ضعف سواد رسانه ۴۵
- بند ۱: تأثیرات عام ضعف سواد رسانه ای خانواده ۴۸
- ۱-۱. کاهش توان سنجش اخلاقی: ۴۸
- ۱-۲. تهدید سلامت اخلاقی جامعه: ۴۹
- ۱-۳. اعتیاد اینترنتی: ۴۹
- ۱-۴. تهدید امنیت اخلاقی و سلامت روانی خانواده: ۵۰
- ۱-۵. اختلال در اقتصاد خانواده: ۵۱
- ۱-۶. آسیب‌های جسمی: ۵۱
- ۱-۷. تشکیل خانواده‌های مجازی و مهارنشده: ۵۲
- ۱-۸. نقض حریم خصوصی: ۵۳
- ۱-۹. اتلاف عمر: ۵۳
- ۱-۱۰. تضييع حق الناس: ۵۴
- ۱-۱۱. تضييع حق الله: ۵۴
- ۱-۱۲. فردگرایی و تضعیف انسجام خانواده: ۵۵
- ۱-۱۳. افتادن در دام بی اخلاقی دیگران: ۵۶
- بند ۲: تأثیرات خاص ضعف سواد رسانه ای خانواده ۵۷
- ۲-۱. همسران ۵۷

۵۷	۲-۱-۱. شکسته شدن حریم و حرمت‌ها:
۵۷	۲-۱-۲. شکاف دیجیتالی با فرزندان:
۵۸	۲-۱-۳. اختلال در روابط زناشویی و تضعیف اخلاق جنسی:
۵۸	۲-۱-۴. طلاق و جدایی:
۵۹	۲. تأثیرات خاص ضعف سواد رسانه ای بر روی فرزندان
۵۹	۲-۲-۱. دوستی‌های پرخطر و روابط غیراخلاقی:
۶۰	۲-۲-۲. بلوغ جنسی زودرس:
۶۰	گفتار سوم: راهکارهای مقابله ضعف سواد رسانه ای
۶۱	بند ۱: دانش افزایی و مهارت آموزی:
۶۱	بند ۲: تدوین برنامه مصرف مناسب:
۶۲	بند ۳: تقویت خودپالایش گری اخلاق:
۶۲	بند ۴: تقویت تفکر انتقادی:
۶۲	بند ۵: تدوین قوانین ساده و قابل اجرا:
۶۳	بند ۶: مشکلات
۶۳	۶-۱: ضعف اخلاقی:
۶۴	۶-۲: کمیت ناپذیری معیارها:
۶۴	۶-۳: تعدد و تعارض منابع هنجارگذار و ارزش ساز:
۶۶	فصل سوم: ویژگی‌ها، تأثیرات و آسیب‌های رسانه اجتماعی
۶۸	مبحث اول: ویژگی رسانه اجتماعی
۶۸	گفتار اول: برخی از ویژگی‌های رسانه‌های اجتماعی
۶۸	بند ۱: امکان مشارکت کردن
۶۸	بند ۲: باز بودن و مشارکت کردن و بازخورد باز رسانه ها
۶۹	بند ۳: ارتباط دو سویه
۶۹	بند ۴: شکل گیری جماعت‌های آنلاین
۶۹	گفتار دوم: ویژگی‌های کارکرد شبکه‌های اجتماعی
۶۹	بند ۱: کارکردهای مثبت شبکه های اجتماعی
۷۲	بند ۲: کارکردهای منفی شبکه‌های مجازی
۷۶	بند ۳: شبکه‌های اجتماعی و رسانه ملی
۸۳	مبحث دوم: تأثیرات شبکه‌های اجتماعی
۸۳	گفتار اول: اعتیاد به اینترنت
۸۴	گفتار دوم: انزوای اجتماعی
۸۵	گفتار سوم: تخریب شخصیت افراد خانواده
۸۵	گفتار چهارم: آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی

۸۵	بند ۱: از بین بردن مناسبات خانوادگی
۸۷	بند ۲: کم رنگ شدن اعتقادات دینی مردم
۸۷	بند ۳: هرزه نگاری
۸۸	بند ۴: آثار ضد تربیتی
۸۹	گفتار پنجم: ارائه راهکارها برای تهدیدات شبکه‌های اجتماعی
۸۹	بند ۱: آسیب سواد رسانه ای
۹۰	بند ۲: وقوف مسئولین به اهمیت موضوع
۹۰	بند ۳: سرمایه گذاری روی مراکز عمومی
۹۱	بند ۴: نقش آموزش و پرورش
۹۲	بند ۵: نقش خانواده در کنترل فرزندان
۹۳	بند ۶: نقش مؤثر صدا و سیما در تهیه و پخش فیلم ها
۹۳	بند ۷: نقش مؤثر پلیس سایبری در برخورد با مجرمان
۹۵	فصل چهارم: کاربرد فقه در شبکه‌های اجتماعی
۹۶	مبحث اول: کاربرد فقه
۹۶	گفتار اول: فقه الکترونیک
۹۶	بند ۱: کاربرد فقه الکترونیک در حوزه اسلام
۹۷	بند ۲: مبناء و ادله مشروعیت فقه الکترونیک
۹۸	گفتار دوم: حکم فقهی الکترونیک
۹۸	بند ۱: حکم وجوب فیلترینگ
۹۹	۱-۲. دلیل یکم: حرمت حفظ کتب ضاله
۹۹	۱-۲. دلیل دوم: وجوب نهی از منکر
۱۰۰	بند ۲: حکم حرمت فیلترینگ
۱۰۰	۱-دلیل یکم: حرمت ایذاء مومن
۱۰۱	۲-دلیل دوم: حرمت ظلم و تجاوز به حقوق دیگران
۱۰۲	۳-دلیل سوم: حق تسلط انسان بر خود
۱۰۳	مبحث دوم: اینترنت و دین
۱۰۳	گفتار اول: موارد اینترنت و دین
۱۰۴	بند ۱: سرزمین زدایی و جهانی شدن دین
۱۰۴	بند ۲: گمنامی افراد و گروه در شبکه های اجتماعی
۱۰۴	بند ۳: دسترسی آسان
۱۰۴	بند ۴: دموکراتیزه کردن
۱۰۵	بند ۵: اعتماد اینترنتی میان اعضا و رهبران گروه
۱۰۵	گفتار سوم: کاربردهای اینترنت برای دین

۱۰۵	بند ۱: برقراری ارتباط
۱۰۶	بند ۲: تبلیغ دین
۱۰۶	بند ۳: اطلاع رسانی
۱۰۶	بند ۴: آموزش
۱۰۷	بند ۵: تجربه کردن
۱۰۸	بند ۶: اجرای برای دین
۱۰۹	بند ۷: جستجو کردن
۱۱۰	بند ۸: کالایی کردن
۱۱۰	بند ۹: طرفداری از دین
۱۱۱	بند ۱۰: مراقبت پزشکی و حل مسائل آن
۱۱۱	گفتار سوم: بررسی فقهی فضای مجازی
۱۱۲	بند ۱: قاعده فقهی لاضرر و لاضرار
۱۱۵	بند ۲: قاعده نفی سبیل
۱۱۷	بند ۳: قاعده حرمت حفظ کتب ضاله
۱۱۹	بند ۴: قاعده امر به معروف و نهی از منکر
۱۲۱	مبحث سوم: حکم پالایش فقهی
۱۲۱	گفتار اول: پالایش فضای مجازی
۱۲۲	بند ۱: حکم فقهی پالایش
۱۲۲	بند ۲: وجوب نهی از منکر
۱۲۲	گفتار دوم: محتوای پالایش فقهی
۱۲۲	بند ۱: معدل پالایش فقهی
۱۲۲	بند ۲: رعایت مراتب نهی از منکر
۱۲۳	گفتار سوم: فیلترینگ محتوا
۱۲۴	بند ۱: پالایش از طریق نیروی انسانی
۱۲۵	بند ۲: تکلیف والدین از طریق نظارت بر فرزندان
۱۲۶	گفتار چهارم: فضای الکترونیک
۱۲۶	بند ۱: فقه الکترونیک
۱۲۷	بند ۲: الکترونیک و الگوی اصلاحی
۱۲۸	بند ۳: فقه الکترونیک در حوزه حقوقی و قانونی
۱۲۸	گفتار پنجم: کاربرد فقه الکترونیک در حوزه شریعت
۱۲۹	بند ۱: مزایای شهر الکترونیک
۱۳۲	بند ۲: تطبیق حکم تکلیفی و وضعی بر مصادیق الکترونیک
۱۳۳	بند ۳: مبانی و ادله مشروعیت فقه الکترونیک

۱۳۵	مبحث چهارم : پژوهش در حکم فیلتر
۱۳۵	گفتار اول: حکم اولیه فیلترینگ
۱۳۵	بند ۱: دلایل وجوب فیلترینگ
۱۳۶	۱-فرعی در لزوم اجازه حاکم:
۱۳۶	۲-وجوب نهی ازمکنر:
۱۳۶	۳- حرمت حفظ کتب ضاله:
۱۳۷	بند ۲: دلایل حرمت فیلترینگ
۱۳۷	۱-حرمت ظلم و تجاوز به حقوق دیگران
۱۳۸	۲- حرمت ایذا مومن
۱۳۹	گفتار دوم: بررسی فقهی خیانت
۱۴۱	گفتار سوم : بررسی فقهی طلاق
۱۴۲	گفتار چهارم : تأملی فقهی پیرامون اتلاف اینترنتی
۱۴۲	بند ۱: ماهیت اتلاف اینترنتی
۱۴۴	بند ۲: اتلاف نفسی
۱۴۷	بند ۳: اتلاف مستقیم و بالمباشره
۱۵۰	بند ۴: اتلاف حقیقی و مالی
۱۵۲	بند ۵: اتلاف سبب و مباشر
۱۶۰	بند ۶: اتلاف مثلی و قیمی
۱۶۱	گفتار پنجم: بررسی فساد فی الارض
۱۶۱	بند ۱: افساد فی الارض در فضای مجازی
۱۶۲	بند ۲: مصادیق فی الارض اینترنتی
۱۶۵	بند ۳: جرم بودن افساد فی الارض اینترنتی
۱۶۶	بند ۴: اجرای حد بر افساد فی الارض اینترنتی
۱۶۹	گفتار ششم: بررسی فقهی قوادی اینترنتی
۱۶۹	بند ۱: ماهیت قوادی مستوجب حد
۱۷۰	بند ۲: جرم بودن قوادی اینترنتی
۱۷۱	بند ۳: اجرای حد بر قوادی اینترنتی
۱۷۳	جمع بندی و نتیجه گیری
۱۷۳	الف: نتیجه گیری کلی تحقیق
۱۷۳	ب: پاسخ به پرسش اصلی تحقیق
۱۷۴	ج: مشکلات و محدودیت‌های تحقیق
۱۷۴	د: پیشنهادات تحقیق
۱۷۴	۱-پیشنهادات اجرایی

۱۷۵		۲-پیشنهادات پژوهشی
۱۷۷		فهرست منابع
۱۷۷		الف: کتب
۱۷۷		۱- کتب عربی
۱۷۷		۲- کتب فارسی
۱۷۹		ب: مقالات

مقدمه

- ۱- بیان مسأله
- ۲- سؤالات تحقیق
- ۳- فرضیات تحقیق
- ۴- پیشینه تحقیق
- ۵- علت انتخاب موضوع و ضرورت آن
- ۶- کاربرد نتایج تحقیق
- ۷- ساماندهی تحقیق

۱- بیان مسأله

اگر بخواهیم نسبت به مسائلی نظیر فضای مجازی رسانه علوم اینترنتی و نظیر آنها فعالیتی داشته باشیم که البته باید هم داشته باشیم. با توجه به این که فقه منشور زندگی است. لذا وجوب ورود آن به مسأله فضای مجازی از اینجا حاصل می‌شود. با توجه به این که فقه منشور زندگی است، لذا وجوب ورود آن به مسأله فضای مجازی از اینجا حاصل می‌شود. پس باید مسأله شناسی و موضوع شناسی کرده و تناسب موضوعات به تدریج مسائل و احکام شود. از سوی دیگر هرکسی متخصص در راه و روش زندگی کردن نمی‌باشد. فرد باید مسائل را از متخصص یاد بگیرد. مثلا وقتی اتومبیل یک شخص خراب می‌شود باید سراغ مهندس برود. در مسائل و آداب زندگی اسلامی نیز باید به متخصص مراجعه نماید. فقیه به درجه‌ای از علم رسیده که صاحب نظر و رای است و می‌تواند برای ما مسیر را مشخص کند.

در این رساله سعی کردم فرهنگ استفاده از این ابزار را در ابتدا به مخاطبین آموخته و از سوی دیگر تماشای فیلم‌های مستهجن و ماهواره ای باعث ایجاد توقعاتی بیش از توان خانواده‌ها شده است. لذا باید برنامه‌های فرهنگی در زندگی زناشویی اتخاذ نماییم تا رویکرد اعتماد جایگزین خیانت در خانواده‌ها شود.

۲- سوالات تحقیق

الف: سؤال اصلی

شبکه‌های اجتماعی از منظر فقه چه نقشی در خیانت به خانواده و همچنین رواج طلاق‌های عاطفی دارند؟

ب: سؤالات فرعی

۱- شبکه‌های اجتماعی، خیانت و طلاق عاطفی به چه معنایی به کاررفته اند همچین دارای چه تاریخچه و مشخصه‌هایی می‌باشند؟

۲- اهداف آشکار و پنهان شبکه‌های اجتماعی چیست؟

۳- ویژگی‌ها، تأثیرات و آسیب‌های رسانه اجتماعی کدام اند؟

۴- کاربرد فقه در شبکه‌های اجتماعی چیست؟

۳- فرضیه تحقیق**الف: فرضیه اصلی**

از منظر فقه، نقش شبکه‌های اجتماعی در خیانت به خانواده و رواج طلاق عاطفی بسیار موثر است.

ب: فرضیه‌های فرعی

۱- شبکه اجتماعی ساختاری اجتماعی است که توسط لینک‌های وب و غیره به هم متصل می‌باشد.

همچنین خیانت در معنی عاطفی آن به معنی علاقه داشتن یک فرد به شخص دیگری غیر از همسر و ارتباطات این چنینی می‌باشد.

شبکه‌های اجتماعی اینترنتی با قالب امروزی در سال ۱۹۶۰ اولین بار در دانشگاه ایلی نویز در ایالت متحده امریکا مطرح شد و از همان زمان رو به گسترش نهاد.

۲- منظور از اهداف آشکار شبکه‌های اجتماعی مواردی از قبیل انتشار آزادانه اخبار، توسعه مشارکت‌های اجتماعی و غیره می‌باشند و منظور از اهداف پنهان شبکه‌های اجتماعی، مواردی مثل تبلیغات هدفمند اینترنتی، فضای جهانی سازی و همچنین کنترل دولت‌ها می‌باشد.

۳- تأثیرات مخرب شبکه‌های اجتماعی اموری از قبیل اعتیاد به اینترنت، انزوای اجتماعی و در نهایت فور پاشی نظام خانواده می‌باشد

از مهم ترین ویژگی‌های شبکه‌های اجتماعی می‌توان به امکان مشارکت، باز بودن و همچنین ارتباطات دو و چند سویه نام برد.

۴- فقه به عنوان دستورات تربیتی اندیشه اسلام می‌تواند کامل ترین نقش در جهت جلوگیری از خیانت و طلاق‌های عاطفی در بستر شبکه‌های اجتماعی داشته باشد.

۴- پیشینه تحقیق و امتیاز این پژوهش

الف: کتب

- ۱- سامان پور، مهشید، خیانت زناشویی، ناشر: تبریزاختر، چاپ اول، ۱۳۹۷.
- ۲- زمزقندی صابر، احمد، علل و عوامل طلاق در جامعه ایران و اثر آن در کودکان و نوجوانان، ناشر رایحه یاس، چاپ اول، ۱۳۸۷.
- ۳- مک لی هیتو و دیگران، مترجم: ندا شادنظر، تهران، نشر قطره، چاپ اول، ۱۳۸۷.
- ۴- حیدری، سیده اشرف، طلاق و تأثیر آن بر خانواده، تهران انتشارات میرشیداء چاپ آوا چاپ اول، بی تا.

۵- قریز، عبدالرشید، طلاق از دیدگاه اسلام، طلاق از دیدگاه اسلام، تهران نشر احسان، چاپ چاپخانه مهارت، چاپ اول، ۱۳۸۵.

۶- محقق داماد، سید مصطفی، قواعد فقه، چاپ بیست و پنجم، مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۳۸۹.

۷- مدرسی سید محمد تقی، تبیان فقه قرآن، نشر والعصر، چاپ اول، ۱۴۳۱ ق.

۸- بنی‌هاشمی خمینی، سید محمد حسن، توضیح المسائل مراجع مطابق با فتاوی ۱۳ مرجع، دفتر انتشارات اسلامی، چاپ پانزدهم، ۱۳۸۷.

۹- داد مرزی، داوود، فقه استدلالی، چاپ یاران، چاپ دوم، ۱۳۷۹.

ب: مقالات

۱- تأثیر شبکه‌های بر کسب وزندگی جوانان، امیر پور، مهناز، نشریه دانشگاه آزاد، ۱۳۹۲.

۲- اهداف آشکار و پنهان شبکه‌های اجتماعی، جعفری، سید وحید، نشریه علوم خبری شماره از ۱۳۹۱.

۳- تمدید و آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی مجازی و جرائم اینترنتی بر جوانان، ارائه راهکارها، نشر مطالعات حقوق شماره ۱۷، ۱۳۹۶.

۴- آسیب‌های شبکه فارسی وان ماهواره‌ای بر باور افراد نسبت به اخلاقیات و ارزش‌های اسلامی، کردلو، محسن، صالحی، اکبر، پژوهش نامه تربیت تبلیغی شماره ۷، ۱۳۹۴.

۵- فقه الکترونیک در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نشریه علوم، ایزدی فرد، علی اکبر، شماره ۹، ۱۳۹۶.

۶- پژوهشی در حکم فیلتر، عبدالرحمان، محمد مهدی، علمی پژوهشی شماره ۴، ۱۳۹۴.

۷- اینترنت، دین و فرهنگ مردم پسند، کوثری مسعود، علوم اجتماعی شماره ۳۲، ۱۳۸۶.

ج: امتیاز این پژوهش

تحقیق حاضر بر روی فقهی فعالیت‌های شبکه‌های اجتماعی رصد نموده است و سپس آن را از نظر علم فقه بررسی می‌کند و مصادیق خیانت و خیانت زناشویی و طلاق عاطفی را در این فضاشناسی شده و به احکام آن پرداخته است و تأثیرات شبکه‌های اجتماعی بر روی مسأله خیانت در خانواده و طلاق عاطفی در هیچ یک از تحقیقات مد نظر نبود، پرداخته است.

۵- علت انتخاب موضوع و ضرورت آن

الف: علت انتخاب موضوع

نو بودن موضوع تحقیق و مبتلا بودن فرد و جامعه در ارتباط با این موضوع پایان نامه و همچنین کاربردی بودن این تحقیق می‌باشد که نتایج ارزشمندی را به همراه دارد و در واقع اصلی ترین علت انتخاب موضوع تلاش برای رفع مشکل استفاده از شبکه‌های اجتماعی و طلاق عاطفی و خیانت در خانواده از لحاظ فقهی می‌باشد.

ب: ضرورت انتخاب موضوع

موضوع از موضوعات روز است و دامنه آن روبه گسترش است. جوانان و نوجوانان ما با آن درگیر هستند. بنابراین برای صیانت بخشی به جوانان و نوجوانان و خانواده‌ها، لازم است موارد این مسأله را مورد کنکاش و بررسی قرار دهیم

۶- کاربرد نتایج تحقیق

۱-قضات دادگاه‌ها و مراجع تصمیم‌گیری در صورت استفاده از نتایج این تحقیق با توجه به زمینه ارتکاب جرایم مرتبط می‌توانند آراء عادلانه‌تری صادر کنند.

۲-مجامع قانون‌گذاری عالی‌الخصوص مجلس شورای اسلامی در صورت استفاده از نتایج این پژوهش در قانون‌گذاری‌های آینده می‌توانند با توجه به آثار و نتایج اتفاقاتی مثل خیانت و طلاق عاطفی در بستر فضای مجازی، قوانین کارآمدتر و عادلانه‌تری با توجه به منابع فقهی وضع کنند.

۳- در فضای آموزشی هم مراکز تعلیم و تربیت با استفاده از نتایج این تحقیق می‌توانند در تربیت نسل‌های آینده گام‌های موثری بردارند.

۴- حوزه‌های علمیه با استفاده از نتایج این پژوهش می‌توانند در تربیت و جهت‌دهی آن‌گام‌های موثری بردارند.

مفید برای آموزش و پرورش و برای مراکز تعلیم و تربیت دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه

۷- ساماندهی تحقیق

برای اینکه ما بنحواهم منظورمان را در این تحقیق بفهمانیم. اولاً مفاهیمی نظیر شبکه‌های اجتماعی، خیانت، طلاق عاطفی و غیره را بفهمیم. و کلیاتی نظیر فقه و انواع شبکه‌های اجتماعی در فصل اول توضیح آن مطالب را گفتیم. اما در فصل دوم از اهداف آشکار و پنهان شبکه‌های اجتماعی بحث کردیم. و در فصل سوم از ویژگی‌های رسانه‌های اجتماعی سخن به میان آمده است. در فصل چهارم هم به بررسی فقهی تأثیر شبکه‌های اجتماعی می‌پردازیم.